

11

Nieuwe Woorden: البلد *al-balad* de stad

1

Basiswoordenschat – Voorzetsels

ب* <i>bi-</i> met, in	إلى <i>'ila</i> naar, aan
دون\بدون <i>dūn, bidūn</i> zonder	بعد <i>ba9d</i> na
عن <i>9an</i> van, over, betreffende	على <i>9ala</i> op
في <i>fī</i> in	عند <i>9ind</i> bij, in bezit van
ل* <i>li-</i> naar, voor, van (bezit)	قبل <i>qabl</i> vóór (tijd of ruimte)
من <i>min</i> van (in de ruimte) uit	مع <i>ma9</i> met

 98.wav openen, Basiswoordenschat – Voorzetsels beluisteren en herhalen.

Basiswoordenschat – Andere Woorden

بلد بلاد <i>balad bilād</i> stad	إشارة <i>'išāra</i> uithangbord, teken
حدّ حدود <i>ḥadd ḥudūd</i> beperking	بوليس <i>būlīs</i> politie
طريق طرق <i>ṭarīq ṭuruq</i> weg, straat	سرعة <i>sur9a</i> snelheid
كيلومتر كم <i>kīlometr kilometer, km</i>	كراج\جراج <i>garādj</i> garage
مركز مراكز <i>markaz marākiz</i> midden	مدينة مدن <i>madīna mudun</i> (groot-)stad
مفرق مفارق <i>mafraḡ maḡāriḡ</i> kruispunt	مرور <i>murūr</i> (ook:)
ميدان ميادين <i>maydān majādīn</i> plein	doorrit, keerpunt
وقوف <i>wuqūf</i> parkeren	نقل <i>naql</i> vervoer
يمين <i>jamīn</i> recht(-er, -s)	يسار <i>jasār</i> link(-er, -s)

 99.wav openen, Basiswoordenschat – Andere Woorden beluisteren en herhalen.

Naslagwoordenschat – Voorzetsels

تحت <i>taḥt</i> onder, beneden	أمام <i>'amām</i> vóór (in de ruimte)
حسب <i>ḥasab</i> volgens	جنب <i>djamb</i> (NB uitspraak
خارج <i>xāridj</i> buiten	-mb, niet [-nb]) langs
داخل <i>dāxil</i> binnen	خلال <i>xilāl</i> gedurende
غير <i>ghayr</i> behalve	ضدّ <i>ḡidd</i> tegen
ك* <i>ka-</i> als (= in de rol van)	فوق <i>fouq</i> boven
وراء <i>warā'</i> achter, voorbij	مثل <i>mithl</i> gelijk

 100.wav openen, Naslagwoordenschat – Voorzetsels beluisteren en herhalen.

Naslagwoordenschat – Andere Woorden

بلدية** <i>baladīja</i> gemeente(-huis)	برلمان <i>barlamān</i> parlement
حيّ أحياء <i>ḥayj 'ahjā'</i> stadsdeel	جامعة <i>djāmi9a</i> universiteit
عاصمة عواصم <i>9āšima 9awāšim</i> hoofdstad	شرطي <i>šurṭī</i> politieagent
قنصلية <i>qunṣulīja</i> consulaat	قصر قصور <i>qaṣr quṣūr</i> paleis
	مجلس مجالس <i>madjlīs madjālīs</i> raad(huis)

*woorden met één letter, zie 3/3.

** بلدية is in feite alleen ‚gemeente‘, maar ook populair ‚gemeentehuis/stadhuis‘.

 101.wav openen, Naslagwoordenschat – Andere Woorden beluisteren en herhalen.

Voorzetsels

2 Een voorzetsel verbindt een naamwoord of een voornaamwoord met de rest van de zin. Voorbeelden in het Nederlands zijn ‚in‘, ‚met‘, ‚van‘. In de boven getoonde woordenlijsten worden de voorzetsels vanwege hun belang apart getoond.

Het Arabisch voorzetsel staat voor het naamwoord, zoals in het Nederlands. **Lees en schrijf:**

بعد سنة *ba9d sana* na een jaar
 ضدّ الحكومة *(ḍidd)* tegen de regering
 حسب الخبراء *(ḥasab)* volgens de experts
 داخل البلاد *(dāxil)* binnen het land
 في البنك *fī l-bank* in de bank
 عند المدير *9ind al-mudīr* bij de directeur

* De lange *ī* van *fī* wordt *i*, vóór het lidwoord verkort (Regel van de lange eindklinker, zie 9/6). Uitspraak: [filbánk]. De spelling blijft onveranderd.

S102.wav openen, beluisteren en herhalen.

Een naamwoord in tweevoud of in de regelmatige mannelijke meervoud-vorm (7/1, 2) heeft na een voorzetsel de uitgang *-ayn* resp. *-īn*. **Lees en schrijf:**

مع المهندسين *ma9 al-muhandisayn/al-muhandisīn*
 met de (twee) ingenieurs

S103.wav openen, beluisteren en herhalen.

Willen wij een voorzetsel bij een *voornaamwoord* zetten, dan voegen wij dit aan het voorzetsel als uitgang toe; de uitgang is precies dezelfde als de passende bezittelijke uitgang (9/5). De uitgang heeft dan de betekenis van het Nederlandse 'mij', 'jou/u', 'hem' enz. Wij kunnen de voornaamwoord-uitgangen direct aan die voorzetsels aanhangen, als ze een eind-medeklinker (inbegrepen *hamza*) hebben. **Lees en schrijf:**

أمامه *'amāmu* voor hem, ervoor
 معي *ma9ī* met mij

S104.wav openen, beluisteren en herhalen.

In de samenstellingen *9an* of *min* + *-ī* 'mij' of *-na* 'ons' wordt de *n* verdubbeld. **Lees en schrijf:**

عني *9annī* over mij
 منّا *minna* van ons

S104a.wav openen, beluisteren en herhalen.

Met de voorzetsels met eind-klinker is het niet zo eenvoudig. Aanwijzingen vindt u onmiddellijk hieronder. Probeer deze details niet onmiddellijk uit het hoofd te leren; zij zijn hier om te consulteren. Met het oefenen zullen de belangrijkste regels gebruiksklaar worden:

- *9ala* worden *إلى* 'ila en *إليها* 'ilayha- en *إليها* 'ilayha- vóór een voornaamwoord-uitgang. **Lees en schrijf:**

إليها *'ilayha* aan haar/hen, eraan/ertoe (v. enk./onbez. mv.)
 علينا *9alayna* op ons

S105.wav openen, beluisteren en herhalen.

U kent misschien de klassieke groet *السلام عليكم* *as-salām 9alaykum* 'vrede (zij) met u'. Die toont de vorm van deze voorzetsels vóór een voornaamwoord-uitgang.

- *li-* wordt *لي* *lī* voor de betekenis 'voor mij', wordt toch *la-* vóór de andere voornaamwoorden. **Lees en schrijf:**

لهم *lahum* voor hen
 له *lahu* voor hem, ervoor

S106.wav openen, beluisteren en herhalen.

Na *bi-* *في* *fī*, *إليها* 'ilayha- en *إليها* 'ilayha- (zie boven) spreken wij de voornaamwoord-uitgangen *-hi* en *-him* uit. De schrijfwijze blijft onveranderd. Na *في* *fī*, *إليها* 'ilayha- en *إليها* 'ilayha- wordt de voornaamwoord-uitgang *-ja* 'mij' uitgesproken. Merk de schrijfwijze op, met *šadda* en zonder eind-'alif'. **Lees en schrijf:**

إِلَيْهِمْ إِلَيْهِمْ 'ilayhim aan hen
إِلَيَّ إِلَيَّ 'ilayja aan mij

بِهِ بِهِ bihi { in/met hem,
erin/ermee
فِيَّ فِيَّ fīja in mij

 §107.wav openen, beluisteren en herhalen.

In 9/5 merkten wij dat de uitgang ن... van een naamwoord in het tweevoud of in de regelmatige m. mv. (7/1, 2) wegvalt, wanneer een bezittelijke uitgang wordt toegevoegd. Merk ook op dat de boven getoonde verandering in de klinker-uitgang ook bij zulke voorbeelden verschijnt:

حَسَبَ مُعَلِّمِيهِ ḥasab mu9allimīhi volgens zijn leraars

مِنْ مُثْلِهِمْ min mumaththilayhim van hun beide vertegenwoordigers

Ook:

(مِنْ) مُعَلِّمِيَّ (min) mu9allimīja (van) mijn leraars, zie فِيَّ boven.

(Een vorm zoals b.vb. [mu9allimūja] bestaat niet; de lettergreep [ūj] verschijnt nooit in het Arabisch.)

Voorzetsels vertalen

3 Een Arabisch voorzetsel strookt niet altijd precies met het Nederlandse 'equivalent'; elke taal heeft zijn eigen manier. Hier twee voorbeelden. **Lees en schrijf:**

مَسْئُولٌ عَنْ مَسْئُولٍ (9an) verantwoordelijk voor

مَمْنُونٌ مِنْ مَمْنُونٍ (min) dankbaar voor

 §108.wav openen, beluisteren en herhalen.

Voorzetsels in Vergelijkingen

4 Wij kunnen een voorzetsel-uitdrukking als subject of predicaat in een vergelijking (10/3) gebruiken. **Lees en schrijf:**

هُوَ ضِدُّ الْاِقْتِرَاحِ. هُوَ ضِدُّ الْاِقْتِرَاحِ. hij is tegen het voorstel.

الطَّبِيبُ فِي الْبَلَدِ. الطَّبِيبُ فِي الْبَلَدِ. De dokter is in de stad.

الْمُرُورُ إِلَى الْيَسَارِ مَمْنُونٌ. al-murūr 'ilal-jasār mamnū9.

الْمُرُورُ إِلَى الْيَسَارِ مَمْنُونٌ. LINKSAF RIJDEN VERBODEN

هُوَ عِنْدَ الْأُسْتَاذِ. huwa 9ind al-ustāḏ.

هُوَ عِنْدَ الْأُسْتَاذِ. Hij is bij de professor.

 §109.wav openen, beluisteren en herhalen.

Heeft het predicaat de voorzetsel, dan kan het vóór het subject staan. De hele zin betekent dan zoiets als 'Er is/zijn ...'. **Lees en schrijf:**

فِي الْعَاصِمَةِ جَامِعَتَانِ. فِي الْعَاصِمَةِ جَامِعَتَانِ. fi l-9āšima djāmi9atān*.

Er zijn twee universiteiten in de hoofdstad. (In de hoofdstad [zijn] twee universiteiten.)

أَمَامَكَ كَرَاَج. أَمَامَكَ كَرَاَج. 'amāmak garādj.

Er is een garage vóór u./Vóór u staat een garage.

 §110.wav openen, beluisteren en herhalen.

In zulke zinnen is het subject na de predicaat meestal onbepaald, zoals hier.

* Om te beklemtonen kunnen wij هُنَاكَ hunāka ('daar', 6/2) voor het subject invoegen:

فِي الْعَاصِمَةِ هُنَاكَ جَامِعَتَانِ. In de hoofdstad zijn er daar ...

عِنْدَ 9ind

5 Het voorzetsel عِنْدَ 9ind, 'bij' in een voorgeplaatst predicaat zoals boven, is ook de standaardwijze, om het bezit (bijv. met het Nederlandse werkwoord 'hebben') uit te drukken.

Lees en schrijf:

عِنْدِي كِتَابٌ عَرَبِيٌّ. عِنْدِي كِتَابٌ عَرَبِيٌّ. 9indī kitāb 9arabī.

Ik heb (Bij mij [is]) een Arabisch boek.

عند مديركم وظيفة سعبة. 9ind mudīrkum wazīfa ša9ba.
 عند مديركم وظيفة صعبة. Uw directeur heeft een moeilijke job.
 عندهم جرائد أجنبية. 9indhūm djarā'id 'adjnabīja.
 عندهم جرائد أجنبية. Zij hebben buitenlandse kranten.

5111.wav openen, beluisteren en herhalen.

عند is een voorzetsel; een naamwoord in tweevoud of in mannelijk regelmatig meervoud (7/1, 2), dat ervan afhankelijk is (d.w.z. de bezitter uitdrukt) heeft daarom de uitgang ين... -ayn resp. -īn, volgens paragraaf 2 boven. Maar het naamwoord dat het bezit uitdrukt heeft de uitgang أن... -ān resp. -ūn. Lees en schrijf:

عند الشرطين مفتشون جدد. 9ind aš-šurṭījīn mufattišūn djudud.
 عند الشرطين مفتشون جدد. { De politieagenten hebben
 عند الشرطين مفتشان جديان. 9ind aš-šurṭījīn mufattišūn djadīdān. { De politieagenten hebben
 عند الشرطين مفتشان جديان. { twee nieuwe inspecteurs.

5112.wav openen, beluisteren en herhalen.

Gebruik de formule ,bij mij/u (enz.) is ...' voor het concept ,hebben'.

Gebiedende Wijs

6 U zult af en toe een opschrift van het volgende soort zien. Lees en schrijf:

إشرب فانتا 'išrab fanta Drink Fanta
 إقفل الباب 'iqfil al-bāb Deur sluiten
 إركب إنزل هنا إركب إنزل هنا 'irkab/'inzil huna Hier in-/uitstappen
 افتح بانتباه افتح بانتباه { voorzichtig (,met voor-
 أنظر ... أنظر ... { zichtigheid') openen
 أطلب ... أطلب ... 'uṭlub Vereis ...

5113.wav openen, beluisteren en herhalen.

Dit zijn werkwoorden in de gebiedende vorm. Wij kunnen ze zo identificeren: zij beginnen met 'alif, die wij 'i-, 'u- of 'a- naargelang het werkwoord uitspreken.

Spijtig genoeg hebben niet alle bevelen deze makkelijk herkenbare vorm met begin-'alif. In Les 3 hadden wij تمهل tamahhal, 'LANGZAMER RIJDEN', en in Les 6 قف qif, 'STOP'.

De boven getoonde vormen zijn in de m. enkelvoudvorm, die algemeen gebruikt wordt; voor de vrouwelijke enkelvoudvorm voegen wij -ī toe. U zult ook soms de m. meervoudvorm zien – zoals bij het aanspreken van een groep – waarbij -ū als m. meervoudvorm gevoegd wordt:

أشربوا 'išrabū Drink ... أطلبوا 'uṭlubū Vereis ... (NB. Eind-'alif hier stom)

Deze vormen worden in advertenties gebruikt, of wanneer een bevelende toon (politiemeldingen, verkeersborden, waarschuwingen enz.) als nodig aangezien wordt. Een hoffelijkere vorm, zoals de Nederlandse uitdrukking ,Gelieve ...' of ,a.u.b.' wordt gebruikt zoals volgt. Lees en schrijf:

الرجاء الانتظار هنا. ar-radjā' al-intizār huna.
 Hier wachten a.u.b.

5114.wav openen, beluisteren en herhalen.

U merkt dat het verbale naamwoord bijv. انتظار ,wachten' in deze uitdrukking bepaald is. In het Arabisch equivalent van ,Gelieve niet...' gebruikt men het naamwoord عدم 9adam ,gebrek (aan)', ook met daarna het bepaalde verbale naamwoord. Lees en schrijf:

الرجاء عدم التدخين. ar-radjā' 9adam at-tadxīn.

(تدخين *tadxīn* roken, verbaal naamwoord, groep [b], 8/2) Gelieve niet te roken (,gebrek aan het roken').

 115.wav openen, beluisteren en herhalen.

Borden en Mededelingen

7 Veel borden en zulke mededelingen of waarschuwingen tonen een omgekeerde vergelijking, om beter op te vallen. Dit gebeurt bijv. met predicaat ممنوع *mamnū9* ,verboden'. Meestal zou de zin ,Ingang/Inrit verboden' als normale vergelijking zo zijn:

الدخول ممنوع. *ad-duxūl mamnū9*.

Maar dikwijls verschijnt dezelfde mededeling met nadruk omgekeerd:

ممنوع الدخول. *mamnū9 ad-duxūl*. (,Verboden de ingang/-rit')

De betekenis is dezelfde. Gelieve deze stilistisch omgedraaide woordvolgorde niet met de *vooraan gezette-predicaat*-structuur te verwarren (paragrafen 4 en 5 boven), die een onbepaald subject betreft en een bijzondere betekenis heeft.

Niet alle Arabische landen gebruiken dezelfde woorden voor alle uithangborden enz. U zult vlug aan de plaatselijke voorkeur wennen. Wij tonen hier de meest gebruikte.

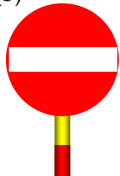
Oefening 1 Lees en vertaal:

- (a) الاسم فوق الإعلان. (b) المفرق خارج البلد. (c) مكتبي أمام المستشفى.
(d) الكراج على يمينك. (e) البلدية ورائنا.

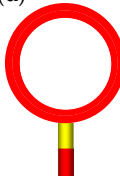
Oefening 2 Schrijf vergelijkingen met de tegenstelde betekenissen van die van oefening 1. Lees uw antwoorden hardop.

Oefening 3 Kies voor elk verkeersbord de juiste tekst. Lees uw tekst hardop en vertaal hem:

(a)

(b)

(c)

(d)

(e)

(f)

(g)

(h)

ممنوع الدخول، قف، ممنوع للمرور،
المرور إلى اليسار ممنوع، ممنوع للسيارات،
مستشفى، ممنوع التدخين، مفرق.

Übung 4 Verbind beide elementen in een zin met betekenis ,bezit'; lees dan uw antwoord hardop en vertaal het. Het eerste voorbeeld is al klaar:

(a) شغل كثير. → هي، شغل كثير. *9indha šughl kathīr*. Zij heeft veel werk.

(b) المراسل، علاقات رسمية بالحكومة (c) الممثل، سيارة خاصة

(d) نحن، قنصليات في مصر (e) البلاد، جامعتان

De oplossingen van deze oefeningen staan na het beeld beneden.

Oplossingen van de Oefeningen

- 1 (a) *al-ism fouq al-'i9lān*. De naam staat (,is') boven de mededeling.
 (b) *al-mafraq xāridj al-balad*. Het kruispunt ligt (,is') buiten de stad.
 (c) *maktabī 'amām al-mustašfa*. Mijn kantoor ligt vóór het ziekenhuis.
 (d) *al-garādj 9ala jamīnak*. De garage is rechts van u (,op uw rechts').
 (e) *al-baladīja warā'na*. Het raadhuis is achter ons.
- 2 (a) *al-ism taḥt al-'i9lān*. الاسم تحت الإعلان.
 (b) *al-mafraq dāxil al-balad*. المرفق داخل البلد.
 (c) *maktabī warā' al-mustašfa*. مكتبي وراء المستشفى.
 (d) *al-garādj 9ala jasāarak*. الكراج على يسارك.
 (e) *al-baladīja 'amāmna*. البلدية أمامنا.
- 3 (a) *qif STOP* ممنوع الدخول *mamnū9 ad-duxūl* Inrit Verboden
 (c) *mamnū9 li-s-sajjārāt* ممنوع للسيارات Verboden Voor Auto's
 (d) *mamnū9 li-l-murūr* ممنوع للمرور Verboden Voor Verkeer
 (e) *al-murūr 'ila l-jasār mamnū9*. المرور إلى اليسار ممنوع Linksafslaan Verboden
 (f) *mafraḡ Kruising* ممنوع التدخين *mamnū9 at-tadxīn* Roken Verboden
 (h) *mustašfa* مستشفى Ziekenhuis
- 4 (b) *9ind al-mumaththil sajjāra xāšša*. عند الممثل سيارة خاصة. De vertegenwoordiger heeft een privé-/bijzondere wagen.
 (c) *9ind al-murāsīl 9alāqāt rasmīja bi-l-ḥukūma*. عند المراسل علاقات رسمية بالحكومة. De correspondent heeft ambtelijke relaties met de regering.
 (d) *9ind al-bilād djamī9atān*. عند البلاد جامعتان. Het land heeft twee universiteiten.
 (e) *9indna qunṣulijāt fī miṣr*. عندنا قنصليات في مصر. Wij hebben consulaten in Egypte.

Testen

1 Lees hardop en vertaal:

- (a) أشغال على الطريق (d) في البلاد* (c) في البلد (b) ممنوع الانتظار
 (e) المرور إلى اليمين

* twee mogelijke betekenissen in het Nederlands.

2 Maak een beschrijving, met aandacht voor de congruentie:

- (a) مستشفيات (كبير) (d) الشرطة (محلي) (c) أشغال (هامة) (b) سيارات (جديد)
 (e) مشاكل (فتي)

3 Welke van deze uitdrukkingen zijn beschrijvingen, en welke zijn vergelijkingen? Lees alles hardop en vertaal het:

- (a) البلاد جميل (c) المأمورون هم المسؤولون (b) المأمور المسؤول
 (d) زميلي المريض (e) زميلي في المستشفى

4 Geef voor deze uitdrukkingen eerst het *tweevoud*, dan het *meervoud*. Lees uw antwoorden hardop en vertaal ze:

- (a) في مدينة أجنبية (c) عند المهندس موظف أجنبي. (b) للموظف
 (d) أمام المجلس (e) عند الصحيفة مراسل عراقي.

5 Voeg de bezittelijke uitgang toe, dan lees uw antwoorden hardop en vertaal ze:

bijv. *ma9 mu9allimīhi* met zijn leraars مع معلميه → مع معلمين (هو)

- (a) مساعدون (أنا) (d) عند مستخدمين (هم) (c) مستخدمون (أنتم) (b) مستخدمون (أنا)
 (e) مدرسون (هي)